

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové, soudce zpravodaje Václava Štencla a soudce Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **V. Z.**, zastoupený Mgr. Andreou Eger, advokátkou, sídlem náměstí Republiky 60, Tachov, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 10. 2024, č. j. OAM-1544/ZA-ZA11-P11-2023, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 3. 2025, č. j. 33 Az 21/2024 - 40,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Žalobci **se vrací** zaplacený soudní poplatek ve výši 10 000 Kč, který mu bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Důvodem pro podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla obava žalobce, že by mohl být nucen bojovat ve válce. Uvedl také, že jeho matka je Ukrajinka, pomáhala ukrajinským uprchlíkům, jeho přítelkyně je Ukrajinka, on má neplatný vnitřní ruský pas, na vojně nebyl, v B., kde naposledy bydlel, jsou vojenské konvoje a útoky bezpilotních letadel.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Plzni, kterou soud zamítl v záhlaví označeným rozsudkem. Dospěl k závěru, že žádná ze sankcí za neplnění branných povinností nedopadá na žalobcovu situaci, žalobce nikdy neměl problémy s úřady Ruské federace a přesahuje věk pro výkon branné povinnosti, proto nemůže být ani mobilizován. Z vyjádření žalobce podle soudu plyne jeho snaha zlegalizovat si prostřednictvím institutu mezinárodní ochrany svůj pobyt v České republice poté, co mu

bylo z důvodu opakovaně páchané trestné činnosti zrušeno povolení k trvalému pobytu. Krajský soud nepřisvědčil ani námitkám nesprávného hodnocení důkazů či diskriminačního přístupu vůči ruským občanům ve srovnání s občany Sýrie, neboť každý případ musí být posuzován individuálně na základě konkrétního azylového příběhu.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, kterou považuje za přijatelnou z důvodu, že se týká otázek dosud judikaturou neřešených. Konkrétně, jaký vliv má motivace legalizace pobytu na posouzení rizika pronásledování a do jaké míry mohou správní orgány přičítat k tíži pozdní podání žádosti bez řádného zohlednění aktuální situace v zemi původu. Druhým důvodem přijatelnosti je dle stěžovatele zásadní pochybení krajského soudu, který nesprávně posoudil rozsah povinnosti správního orgánu zjišťovat skutkový stav a věrohodnost tvrzení žadatele. Stěžovatel namítá, že nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav. Žalovaný se opřel toliko o obecné zprávy a nezohlednil individuální situaci stěžovatele. Stěžovatel odešel z Ruské federace jako nezletilý, nemá tam žádné rodinné zázemí ani kulturní či společenské vazby. Jeho návrat je nově zatížený rizikem trestního postihu za vyhýbání se mobilizaci. Ta v zemi probíhá ve skryté podobě a došlo k navýšení věku mobilizovaných osob na 50 let. Žalovaný nevěnoval pozornost těmto specifickým rizikům. Napadené rozhodnutí nereflektuje aktuální rozbor bezpečnostní situace v místě původu stěžovatele. Mělo by být zohledněno, že v oblasti B. probíhají válečné operace, což znemožňuje navrácení stěžovatele do země původu. Žalovaný ani soud se dostatečně nevypořádali s žalobními námitkami. Soud nereaguje na hlavní žalobní námitku, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána v přímé reakci na vývoj bezpečnostní situace v Ruské federaci, a to v souvislosti s válkou na Ukrajině a částečnou mobilizací. Soud nevysvětlil, proč považuje obavy stěžovatele za irelevantní či nedůvěryhodné. Nezabýval se ani zprávami, ze kterých stěžovatel čerpal.

[4] Žalovaný kasační stížnost nepovažuje za důvodnou. Má za to, že skutkový stav zjistil dostatečně a reagoval na důvody žádosti. Napadený rozsudek vypořádává námitky v potřebném rozsahu, odůvodnění je srozumitelné a přesvědčivé. Kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Žalovaný proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl, nejsou-li důvody k jejímu odmítnutí.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[5] Podle § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), Nejvyšší správní soud odmítne pro nepřijatelnost kasační stížnost ve věci, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[6] Kritéria přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS. Kasační stížnost je proto přijatelná v případech, k nimž se judikatura doposud nevyjádřila, v nichž existuje judikatura rozporná (nejednotná), nebo je potřeba učinit judikaturní odklon. Dále je kasační stížnost přijatelná rovněž v případech zásadního pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele (viz také rozsudek Nejvyššího správního soudu

pokračování

ze dne 11. 6. 2021, č. j. 10 As 154/2021 - 23, nebo usnesení ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021 - 31).

[7] Stran přesahu vlastních zájmů stěžovatel předně tvrdí, že kasační stížnost považuje za přijatelnou pro nesprávné posouzení otázky týkající se otázky, jaký vliv má motivace legalizace pobytu na posouzení rizika pronásledování a do jaké míry mohou správní orgány přičítat k tíži pozdní podání žádosti bez řádného zohlednění aktuální situace v zemi původu. Tuto otázku však již Nejvyšší správní soud ve své judikatuře řešil, a to v rozsudku ze dne 18. 5. 2011, č. j. 5 Azs 6/2011 - 49. Na tento rozsudek ostatně odkázal již krajský soud s tím, že skutečnost, že jedním z motivů pro podání žádosti byla legalizace pobytu, sama o sobě nevylučuje, že stěžovateli hrozí pronásledování z azylově relevantního důvodu. Z napadeného rozsudku je proto zřejmé, že samotná motivace k podání žádosti o mezinárodní ochranu nebyla podle krajského soudu důvodem pro neudělení mezinárodní ochrany. Kromě toho, že se tedy jedná o otázku již judikaturou řešenou, netýká se nosných důvodů napadeného rozsudku.

[8] Stěžovatel dále shledává přesah vlastních zájmů v zásadním pochybení krajského soudu, neboť soud podle stěžovatele nesprávně posoudil rozsah povinnosti správního orgánu zjišťovat skutkový stav a věrohodnost tvrzení žadatele. Jak konstatoval Nejvyšší správní soud v citovaném usnesení č. j. 1 Azs 13/2006 - 39: *„Případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.“* Stěžovatelem tvrzené pochybení krajského soudu se však týká konkrétního hodnocení skutkového stavu v této věci a tím pouze vlastního zájmu stěžovatele. Není proto vůbec důvodem, jenž by mohl založit jeho přesah, natož přesah svým významem podstatný. Nejvyšší správní soud žádá pochybení, natož zásadní pochybení systémového rázu, v napadeném rozsudku krajského soudu neshledal.

[9] Žalovaný opatřil ve věci řadu podkladů, jejichž obsah shrnul na stranách 2 až 5 žalobou napadeného rozhodnutí. Jeho závěry, stejně jako závěry krajského soudu, tedy nejsou založeny toliko na dedukcích a úvahách o účelovosti tvrzení stěžovatele. Postup žalovaného a soudu tak zjevně neodporuje požadavkům na zjišťování skutkového stavu tak, jak je vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 10. 2004, č. j. 5 Azs 125/2004 - 54, na který stěžovatel poukazuje.

[10] Samotná otázka, zda nucené zapojení do bojů ve válce může představovat azylově relevantní důvod, již byla také judikaturou Nejvyššího správního soudu řešena (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2024, č. j. 1 Azs 253/2023 - 31). V posuzovaném

případě však pro řešení této otázky objektivně nebyl dán na základě kasační stížnosti prostor, a tato otázka proto nemohla být ani důvodem přijatelnosti kasační stížnosti. Stěžovatel totiž vůbec nezpochybňuje nosný důvod napadeného rozsudku a žalobou napadeného rozhodnutí spočívající v tom, že stěžovateli mobilizace vůbec nehrozí, neboť neabsolvoval základní vojenskou službu a vzhledem ke svému věku ji již absolvovat nemůže. Stěžovatel pouze konstantně opakuje, že došlo k navýšení věku mobilizovaných osob na 50 let, avšak nijak nezpochybňuje, že horní hranice věku pro výkon základní vojenské služby je 30 let (srovnej též usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2024, č. j. 10 Azs 103/2024 - 29). I z novinových článků na webových stránkách <https://24tv.ua> a <https://rtvi.com>, které podle stěžovatele nebyly dostatečně zohledněny, přitom plyne, že se mobilizace týká pouze vojáků v záloze, tedy těch, kteří absolvovali základní vojenskou službu. Nehrozí-li stěžovateli mobilizace, není opodstatněné ani jeho tvrzení o možných důsledcích vyhýbání se mobilizaci.

[11] Pro úplnost Nejvyšší správní soud poznamenává, že by při věcném přezkumu ani nemohl přihlížet ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil nově až v kasační stížnosti (§ 109 odst. 5 s. ř. s.). Konkrétně stěžovatel poukazuje na vojenské operace v oblasti B.. Na tuto skutečnost však stěžovatel v řízení o žalobě vůbec nepoukazoval, ačkoliv útoky v této oblasti zmínil již ve své žádosti o mezinárodní ochranu. Nemůže tudíž jít ani o skutečnost, kterou by stěžovatel objektivně nemohl v řízení o žalobě tvrdit a ke které by měl Nejvyšší správní soud přihlédnout s ohledem na zásadu *non refoulement* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2023, č. j. 10 Azs 239/2023 - 34).

IV. Závěr a náklady řízení

[12] Vzhledem k tomu, že krajský soud rozhodl v souladu s ustálenou a jednotnou judikaturou, která poskytuje odpověď na stěžovatelem vznesené kasační námitky, a nepochybil ani při výkladu hmotného či procesního práva, Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[13] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 7 ve spojení s § 120 s. ř. s. Ačkoli byla kasační stížnost odmítnuta, což je situace, na kterou obecně pamatuje § 60 odst. 3 s. ř. s., k odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení případu (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS), a proto je namístě rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci (viz již citované usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 83/2021 - 28). Žalobce (stěžovatel) neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti, náhrada nákladů řízení se mu tudíž nepřiznává.

[14] Výrok IV o vrácení soudního poplatku vychází z § 10 odst. 1 věty první zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, podle něhož platí, že soud vrátí poplatek z účtu soudu, jestliže jej zaplatil ten, kdo k tomu nebyl povinen. Jelikož je stěžovatel od soudního poplatku osvobozen dle § 11 odst. 2 písm. i) zákona o soudních poplatcích, zaplatil soudní poplatek (2 x 5 000 Kč), ač k tomu nebyl povinen. Soud proto rozhodl o vrácení tohoto soudního poplatku.

pokračování

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. září 2025

Mgr. Ing. Veronika Juříčková
předsedkyně senátu